

Излизат понеделникъ, сръда и петъкъ.

Добруджанска солидарност.

Вториятъ Добруджански Народенъ Съборъ.

Условия за развитието на тия свои идеали, то намира само
въ своето притежание г-мъ България. И приказва цифри и
стопански съображения, на които и да било, ученъ или поли-
тихъ, не смъ из състояние да го отбигатъ отъ правия пътъ на по-
ното развитие.

Слѣдобѣдно заседание.

При това положение, настъпва войната между България и Румелия. Добруджа бързо е освободена. Населението се измества свободно и се организира, за да запази придобитата свобода. То изврати своите предишни витези на първи добруджански отбори, а тамъ изваля своята вяра — Добруджа да се присъединява къмъ България. Населението се самоопределило, като всяко бърже види събитъ националнитъ си стремежи, още и добър ра бравитъ икономически и културни интереси, а въмнено: свободната българска конституция, която дава еднакви права на всички граждани, безъ разлика на националностъ; четридесетъ години обществень животъ въ България, който дава доказателство, че тамъ съгласенитъ права се защитаватъ, че политическитъ права сѣ еднакви за всички, че избирателната система на България е най-либералната въ свѣта и не признава класово дѣлене; че економическо-стопанскитъ стремежи на България, отъ своето дребно сто-

между немечки граждани и войници, които са задружни сави на немците. Въ себе си държавата на първостепенна борбата, за да държат отвъдното и право дѣло на България на добър край.

Ив. Станчевъ

Е Д Н О М И Ъ Н И О по Добруджанския въпросъ

Отдавна вече ний сѣгамо, че спорътъ около правата надъ Добруджа е изчерпанъ съ многобройните печатни трудове върху минлото и бъдещето на тая областъ.

Се пакъ не може да се не отговори на мнѣния, претендиращи за безпристрастие, особено ако тѣ изхождатъ отъ лица съ известна тѣжестъ.

Въ Германия вѣстникъ „Vossische Zeitung“ ланцигския професоръ Д-ръ Густавъ Вайгандъ печати статия върху Добруджанския въпросъ. Основанъ е на една статистика на познатия българофобъ Нилецеску, бивши Тулчански префектъ, както и на принципа за запазване на меншествата отъ насилие, предлага да се създаде отъ Добруджа една отдѣлна държава.

Наистина, ний сподѣляме мнѣнието, че Добруджа прѣди всичко принадлежи на нейните жители, безъ чийто съгласие никой не трѣбва да разполага съ съдбата на тѣхната родина, но тия жители — добруджанци, въ болшинството си сѣ пльтъ отъ пльтъта и кръвъ отъ кръвта на своитѣ брати отъ свободна България.

Еднаквата участъ на всички добруджанци, безъ разлика на народностъ, тава ги е сплотила, че всички сѣ обединили отъ едно желание — да се отърватъ окончателно отъ безправното ромѣнско владичество, всички сѣ обладали отъ единъ копнежъ — да се поставятъ подъ закрилата на една близка, отзивчива на нуждитѣ имъ, демократична държава.

Добруджанци, които иматъ право да разполагатъ съ политическата съдба на своята родина, показана недвусмислено чия закрила искатъ, опредѣлиха своето отечество. И тѣ повторно изразяватъ сега още по гласно своята воля.

Прочее, като се коментира добруджанския въпросъ и се застава гледнцето да не се нахвърляватъ правата на добруджанци, ниятъ ли оправдание прѣвѣнтъ за тѣхното само-

опредѣляне, спякнѣтъ на желанието ний да се присъедини земата ний къмъ тая държава, отъ която тѣ сѣтатъ родината си за недѣлна частъ?

Д-ръ Вайгандъ, обаче, ния и другъ грѣхъ. Като намира, че географическитѣ и стратегичнитѣ съображения не сѣ достатъчни да оправдатъ претенциитѣ на България върху Добруджа, той постоянно оправдава ромѣнскитѣ претенции съ тѣхнитѣ економически интереси. Ако е въпросъ за такива, ния България ги дѣла въ Добруджа? Тя обаче не се е отдала на тѣхъ. Не търговски сѣтѣи а кара да пролива скъпата кръвъ на своитѣ синове, а исторически и етнически съображения, отъ високоправственъ блѣвъ и въвлече въ тая ужасна война.

Сега, когато всички висши въпроси между съюзницитѣ трѣбва да доведатъ до се разрѣшаватъ, за да се яви съюза, при евентуални прѣговори за миръ, като едно цѣло сѣ опредѣлено и единодушно гледнцето по всички тия въпроси, най-малко бѣше уместно почтениа професоръ да коментира единъ почти разрѣшенъ въпросъ между съюзницитѣ, въпросъ, и да зацѣпа една твърдъ чувствителна струна на върната германска съюзница — България.

Злото пакъ не би било твърдъ голямо, ако професорътъ разглежда често академически въпроса. Жално е, обаче, че той изхожда отъ съображения много егостични, той пледира една чисто германска кауза. „Таково разрѣшени на въпроса, казва той, би било износно и за централнитѣ сили, защото ще направи по-добро впечатление у съглашенитѣ, както и у неутралнитѣ, отколкото всяко друго, тѣй като чрезъ това се запазватъ и меншествата отъ насилие“. Истинския смисълъ на тая фраза е, че тая жертва на България, а не на централнитѣ сили, би допринесла за намаляване отстъпникѣ, които Германия би трѣбвало да направи, за да се приближи мира — или съ други думи, понеже за сключването на мира биха се наложили отстъпки, Германия би трѣбвало да ги направи, стига да не сѣ за нейна сѣтѣа. По-край това, Германия би спечелила на своя страна и Ромѣния.

Коментарни много не сѣ нужди. Ще отговоримъ само на г. Вайгандъ и на тая, която мислятъ като него, че Ромѣния тѣ нѣма да спечелатъ. Тѣ е черпила и ще черпи и въ бъдеще вода отъ съглашенския източникъ, до като аспирациитѣ ѣ сѣ насочени къмъ

Трансилвания. Възгъ отъ това сѣ не-поддържането военнитѣ цѣли на България, изкаръ и неофициално, тѣ отчуждаватъ тѣй малко спечеленото българско сърдце фактъ, което само ще вреди на съюзнитѣ връзки, закъването на които е тѣй много необходимо, именно, въ тоя моментъ.

Викше запитали проф. Вайгандъ, какъ би се отразило въ Германия, ако българския печатъ би станалъ про-въникъ на нѣмца за неподдържане военнитѣ германски военни цѣли, като сѣ изхожда отъ убѣждението, че по-голяма нейна отстъпчивостъ би улеснила тѣй много желаниа на само отъ България, а и отъ цѣлия свѣтъ, миръ?

Но България не е оспорвала съюзницѣ военни цѣли, тѣ ги поддържа и сѣ право иска да бъдатъ поддържани и нейнитѣ.

Цѣлната взаимностъ само може да доведе до щастливъ край за всички съюзници.

Отзивъ на Австро-Унгарската нота за миръ.

Цариградъ. Цѣлата преса поддържана постѣпката на графъ Буриана като благородна и като такава отъ голямо историческо значение въ огащната война. По-нататъкъ е на мнѣние, че неприятелътъ не би могълъ да отхвърли постѣпката направена въ единъ така благоприятенъ моментъ.

Лондонъ. Райтеръ. Таймсъ пише по вземането резолюция отъ международната работническа конференция, относително Австро-Унгарската мирова нота, че конференцията е взела резолюция, която е за централнитѣ народи по неблагоприятно отколкото извъншната на антантоктѣ мажистри.

Лондонъ. Австро-Унгарската мирова нота не е прѣдана общо до антантоктѣ правителства, а до войско правителство стѣлно и за това вѣроятно е, че отговорътъ нѣма да бѣде даденъ общъ отъ страна на антантата. Държавето на различнитѣ сили относително Австро-Унгарската мирова нота биде малко по-много ясно чрезъ извѣщенията на отговоритѣ мажистри на европейската антанта и чрезъ прѣзидента на Американскитѣ Съединени Щати, Уилсънъ.

Становището на Америка.

Монктъ. 18 септември. Въ сѣгашно сѣ прѣдседателя Уилсънъ, г. Лансингъ обнародва една нота, въ която казва, че Съединенитѣ Щати отхвърлятъ окончателно австро-унгарскитѣ предложения и не ще разгледатъ никакви други прѣдложения за миръ освѣнъ тѣхнитѣ.

Г. Батъоръ, говорѣи на единъ банкѣтъ на Бюджетални Институтъ, казва, че предложението на Австрия не дава ни най-малка надежда за миръ. Невъзможно е да се погледне благоприятно на него.

Коментаритѣ на френския печатъ.

Бернъ. 17 септ. В. „Екоде Пврмъ“ пише: Вѣроятно извѣстия ще прѣдаде на лондонския и парижки кабинети австро-унгарската нота. Отказътъ на Съглашенитѣ не е съмнителенъ, по съмнително е дали отказътъ ще сѣ формалира.

В. „Екселсюръ“ пише: Централнитѣ империи вѣднѣж сѣ закъсѣли съ една идея. Не сѣловно отъ тѣхна страна избирането на восточния моментъ, за да се обвърватъ нѣмъ съюзницитѣ и особено съ тѣхъ, който прилича само на побѣдителъ.

В. „Омъ Либертъ“ бѣлѣжи: Нѣмцитѣ побѣдоносни войници гонятъ нахлуенъ неприятелъ. Тѣ не ще напусятъ оръжието отъ ръцѣтъ си. Прѣмката е много наизма. Нито Франция, нито съюзницитѣ ще се оставятъ да бъдатъ уловени.

„Журналъ де Деба“ казва: че нотата на баронъ Буриана е опитъ да се раздѣлятъ съюзницитѣ.

„Танъсъ“ казва: Ние не ще се измѣнимъ съ това предложение. Ние не ще оставимъ да бѣдемъ уловени въ едно разбиване, нѣмъ което неприятелътъ сѣ стрѣми съ тѣй малко добросъвестностъ.

Италианския печатъ.

Бернъ. 16 септември. Ето нѣколко коментарни на италианския печатъ по австро-унгарското предложение:

„Корriere дела sera“ казва, че въздѣлата нота не сѣ намѣрила дума, отъ която би могло да сѣ заключи, че може да налѣзе основа за миръ. Неопредѣлеността на нотата дѣла поводъ за основателни издѣржнѣи. Предложението е прилика да сѣ подходи отъ противитѣ на паролъ. Именно, въ тоя моментъ нѣма никакъвъ изгледъ за успѣхъ. Не отига да се иска миръ, но трѣбва да сѣ покаже, че нотата да го сключатъ по искренъ и честенъ начинъ.

„Персоверанце“ пише, че още много мѣсечи ще минатъ прѣди мирната програма на графъ Буриана да сѣ приближи съ съглашенската, до толкова, щото да позволи да сѣ почнатъ прѣговори за миръ съ изгледъ на успѣхъ. Съглашенитѣ не прѣгледатъ, ако Централнитѣ сили могатъ да сѣ рѣшатъ да обявятъ Брѣстъ-литовския миръ занесъ шестурунѣ, да изразнятъ Балканитѣ както Венеция, Белгия и Франция; да изкажатъ обещание за възвѣтъ на Белгия и да задоволятъ националистичкитѣ искания на Франция и Италия.

В. „Италия“ пише, че едва ли има нужда да изтъква значението на тая постѣпка, по би било голяма грѣшка да сѣ прѣдава на мнѣния, които могатъ да бѣдатъ опасни. Важно е общо-

бодни войници и бързатъ да почистятъ дебелая слой прахъ, който е покрилъ прѣвъ депоношиа походы и седлата и дрехитѣ и оръжието. Навѣждѣ шумъ, глътка, конски тропотъ и цвиле А какъ заирѣло изглеждаше селото, когато влиза ме въ него! Широка и буйна рѣка отъ животъ донесохме ние съ себе си, и ето че тѣ сѣта сѣ разлива по цѣлото село!

Но слѣдъ нѣколко часа шумѣтъ поутѣва: всичката работа е привършена: конѣтъ, напоени и нахранени, мирно дремятъ на коновърза, седлата и оръжието сѣ почистени, а уморенитѣ войници, очаквайки обѣда патрѣвални край конѣтъ и подъ сайванитѣ на напуснатитѣ кащи, спятъ. Само тамъ, край огньовѣтъ, дѣго при чорбата, готвачитѣ нѣщо шетатъ. Около владѣнитѣ сѣ мѣркатъ само водопосѣтъ, които бързатъ да напѣлятъ бѣлѣвитѣ си.

Денѣтъ още отъ зарѣцѣта е намръщенъ. Небето е застѣано съ облаци; отъ врѣме на врѣме прѣвѣлява дѣждъ. Но нѣмъ пладѣ нѣколко слѣнчѣви

лача, проврѣли сѣ прѣвъ дебелата облачна п-кривка, усми нато забѣстѣватъ надъ селото. Отъ квартирата на бригадниа командиръ излизатъ трима-четирма войника и се по разни страни на селото. Това сѣ свързникѣ, които отиватъ да носѣтъ заповѣди до полковѣтъ и до батареята. Минава ки кракъ разпрѣснатитѣ по дворовѣтъ ескадрони, тѣ сѣ усмихватъ и весело подвикатъ на другаритѣ си:

— Стига сте спали, бре, хайде стѣгнѣте се, че ще вървимъ!

Това стига. Слѣдъ нѣколко минути, като отъ шаба на полка пристига заповѣдъ до еск-дронитѣ да сѣ стѣгнатъ за нѣтъ, цѣлото село е вече на кракъ. Около огньовѣтъ на кухнитѣ сѣ трупатъ войници и разиватъ обѣда. Около ко овръзатъ движението е още по-голямо — сѣгъ тѣ сѣ шинели и платницата, прикачатъ сѣ сабѣ и тѣ за седлата, сѣгъватъ сѣ попоны — всѣки бърза, та като сѣ каже да сѣ седлае, да бѣде готовъ. Ето, въ нѣкои ескадрони лопѣсѣтъ чорбата — войницитѣ сѣ нареждатъ около бакитѣ, из-

важдатъ лѣбѣ и лѣжницитѣ отъ кобуригъ на седлата и, прикѣкнали на едно коляно, хранятъ сѣ, призвава ки „уми и в-село Тамъ нѣкъ, другъ еска-ронъ вече седлае. Куртечницитѣ товарятъ сандѣчетата съ патрони и разгребенитѣ си машини.

Слѣдъ половина часъ всички сѣ готови. Изъ селото сѣ раздаватъ команди, по всичкитѣ улици сѣ пѣжатъ конници, извеждайки си конѣтъ на край. Само готвачитѣ и помѣшницитѣ имъ още товарятъ копчетата, бързатъ, каратъ сѣ нѣщо помежду си и все сѣ нѣпнатъ около изгасналитѣ вече огньове. Но сто че грѣмгола ниятъ вах-мистъръ минава край тѣхъ извиква имъ стрѣдитъ, тѣ ще сѣ-очече сѣ разбързватъ и слѣдъ нѣколко минути, во-сѣ-ни конѣтъ си, тичатъ да достигнатъ опашката на ескадрона.

На край на селото полковѣтъ и батареята сѣ строятъ. Офицеритѣ сѣ прѣдъ ескадронитѣ си; ето, задаватъ сѣ и полковитѣ командири. Тѣ поздравятъ и во ницитѣ си, подирѣ тѣ правятъ нѣкакви обѣлѣжи и команду-

ватъ за отдаване честъ: бригадниа командиръ пристига. Голямата маса отъ хора, коне и машини замира. Чува сѣ само равномерния тропотъ на галопиращитѣ коне на бригадниа командиръ и шаба му. Той прѣминава край полковъ тѣ, поздравява ги съ високо, повелителенъ гласъ и въ отговоръ проѣтава дружитѣ, изпѣнено съ вѣра и мощъ, привѣствие на хиляди мажки гърла.

Бригадниа командиръ сѣ нѣколко думи обѣщава на войницитѣ работата, която има да сѣ върши днесъ и повиква офицеритѣ при себе си. Отъ всички страни сѣ понисатъ къмъ началника на галонъ леки, строги и враспи всадници, заобикалятъ го и почтително го слушатъ.

Слѣдъ малко авангардниа ескадронъ трѣгва. Подирѣ него сѣ за-из-ватъ и останалитѣ ескадрони отъ нѣкия полкъ. Захъ насъ трѣгва батареята, а п-назадъ още сѣ тѣнѣе сѣгъстената маса на другия полкъ.

Изъ ки. „Конници“.

Край.

